

Sukua tutkimaan ja historiaan tutustumaan!

Karjala-tietokantasäätiön sukututkimusoppaassa siteerataan Zacharias Topeliuksen Maamme-kirjaa. Kirjan alussa äiti opettaa lapsilleen, mikä on isänmaa: ” Ja kaikki kansat ovat työntekijöitä ihmisyhteisön suuressa yhteiskunnassa, joka jakaantuu mo- neen haaraan. Se on suuren ja vanhan koivun kal- tainen: sen lehtenä ovat sinä ja sinun pieni kotisi; oksa on kansasi ja runko koko yhteiskunta.”

Tämä Uudessakaarlepyyssä syntynyt ruotsinkie- linen kirjailija ja historian professori oli itse varsin hyvin selvillä sukujuuristaan. Hänen sukunsa pol- veutui Limingan Rantakylän Toppilan talosta. Kauppiaksi ja tullimiehiksi edenneet Toppiset ot- tivat sitten nimekseen Toppelius, josta sittemmin lääkärinä ja kansanrunouden kerääjänä tunnetun isän aikana putosi vielä yksi p pois.

Oman sukunsa vaiheita tutkiessaan joutuu väis- tämättä perehtymään myös koko maan historiaan. Etenkin meidän karjalaisten on aina hyvä muistaa muutamia aikoja, joilla on ollut suuri vaikutus esi- isiemme sukupolvien elämään.

Elämän ankaria olosuhteita kuvaa osaltaan vä- estön lukumäärän kehitys. Kun Suomessa oli asuk- kaita 1695 n. 400 000, niin vastaava luku oli 55 vuotta myöhemmin (1750) vain 422 000. Hidasta väestön kehitystä selittävät erityisesti 1600-luvun lopun suuret kuolonvuodet, jolloin lähes 1/3 väes- töstä menehtyi nälkään ja puutteeseen. Sen jälkeen alkoikin suuri Pohjan sota, siihen liittyneine Ison- vihan aikoi- neen 1713-20. Luonto korjasi kuitenkin väestön kasvun uuteen kukoistukseen seuraavan sadan vuoden aikana, jolloin väkiluku nelinkertais- tui 1,6 miljoonaan vuoteen 1850 mennessä. Tämä näkyy myös oman sukumme kasvussa.

Suvun kantatilalla Koskela N:o 4:ssä asui vuo- den 1769 verollepanokartan mukaan neljä taloutta ja 29 henkeä. Tähän oli syynä se, että talojen pilk- kominen neljännesmantaalia pienempiin osiin oli ollut vuodesta 1684 lähtien kielletty. Niinpä tila voitiin jakaa ensi kerran vasta 1845.

Henkikirjoja samoin kuin syntyneiden, vihittyjen ja kuolleitten luetteloita on pidetty 1600-luvun puo- livälistä lähtien, Viipurin maaseurakunnassa kuiten- kin vasta 1680-luvun lopulta. Ensimmäinen merkintä Koskelasta löytyy vuodelta 1689, jolloin on kastettu Yrjö (Jöran), jonka isä on Heikki Tuomaan- poika.

Nopea taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys alkoi 1800-luvun loppupuolella, jolloin suomen kie- li tuli ainakin teoriassa tasa-arvoiseksi ruotsin kie- len kanssa. Kirkonkirjojakin alettiin pitämään suo- meksi. Tällöin syntyi myös kansakoululaitos ja

muutenkin tuli tavallisille ihmisille mahdollisuus saada opetusta omalla kielellään.

Väestön nopea kasvu ja sivistystason nousu sai aikaan liikkuvuutta sekä oman pitäjän että koko lää- nin ja valtakunnan sisällä. Itsenäisyyden ajan torp- parivapautus ja Lex Kallio 1922 loivat maahan uu- den maata omistavan talonpoikaisualueen samalla kun työväestön myös asema alkoi parantua.

Oma lukunsa on Karjalan menetys ja muutto uu- sille asuinsijoille. Samaan aikaan alkanut ja erityi- sesti 1960-luvulta lähtien kiihtynyt elinkeinoraken- teen muutos on aiheuttanut entistä enemmän muut- toliikettä sekä maan sisällä että ulkomaille, aluksi Ruotsiin, suuntautuneena työn perässä muuttona. Kaikki tämä sekä lisääntyneet mahdollisuudet mo- nipuoliseen koulutukseen, ovat muokanneet suku- jen rakennetta - ja samalla heikentäneet sukusitei- tä. Toisaalta voidaan sanoa, että sosiaalisen liikku- vuuden ansiosta sukujen vaiheisiin tutustuminen on tullut aikaisempaa mielenkiintoisemmaksi.

Erinomainen tapa tutustua omaan sukuun ja su- kututkimukseen on Karjala-tietokannan julkaisema multimedia sukututkimuksesta (Windows 95), jota voi tilata osoitteesta Karjala-tietokanta, PL 2, 50101 Mikkeli, puh. 015-366 235

Suomen Sukututkimusseuran tietokantaan pääsee internetissä osoitteella www.genealogia.fi/hiski

Muita lähde- teoksia ovat esim.

Sirkka Karskela, Sukututkijan käsikirja, 1987

Luttinen-Hyppölä, Sukututkijan käsikirja, 1992

Selvitä sukusi, 1994, Marja-Liisa Putkonen, (toim.)

Sukulaisia etsitään

Muistatteko lehdessämme olleet kirjoitukset Juho Koskelaisen värikkäistä vaiheista Venäjän vallanku- mouksen pyörteissä. Hänen tyttärestään Lyydia Suti- sesta, Anjalankosken puuhakkaasta kättilöstä, olemme myös kertoneet. Nyt Lyydian tytär Leena Hytönen on kiinnostunut kuulumaan lisää Juho Koskelaisen su- vusta.

Juho (kirkonkirjoissa Johan) oli syntynyt 19.11.1866 Rakkolanjoella, mutta hänen juurensa johtavat Nur- miin, jossa hänen isoisänsä Juho Eliaanpoika Koske- lainen oli syntynyt 25.3.1811. Hänen vaimonsa oli Eeva Matintytär Jäppinen, joka oli kotoisin Vanhaky- län Ampujan talosta.

Leena Hytösellä ei ole muuta tietoa isoisänsä su- vusta kuin että hänellä olisi ollut serkku. Hänen muis- tikirjastaan on löytynyt nimi Vilho Koskelainen, syn- tynyt 3.6.1892, joka on voinut olla kyseinen serkku.

Mikäli tiedätte jotain Juhon suvusta tai Vilhosta, on Leena Hytönen kiitollinen yhteydenotosta osoitteella Peltokuja 3 B 13, 46900 Anjalankoski, puh. 05-3634 841

Koskelaiset internetissä

Sukuseuramme perustaja ja nykyinen kunniapuheenjohtajamme Hannu Koskelainen teki aikoinaan, yli 20 vuotta sitten, suurtyön käydessään läpi maamme kaikki puhelinluettelot koskelaisia etsiessään. Silloin ei vielä tiedetty internetistä ja sähköisestä tiedonvälityksestä juuri mitään. Niinpä tänään voimme etsiä sukulaisiamme esimerkiksi internetissä olevien hakuohjelmien avulla.

Mikäli olet julkaissut jotakin, esiintynyt lehdistössä positiivisella tai joskus negatiivisellakin tavalla, niin nimesi voi löytyä sieltä. Samoin saatuasi jonkin palkinnon, voitettuasi mestaruuden, kunnostautuessasi korkeakoulussa tai kuuluessasi sopivaan johtokuntaan, voi hakuohjelma löytää sinut sieltä.

Testasimme paria hakuohjelmaa nimellä ”Koskelainen” ja tässä on tulos:

MSN:n hakuohjelma löysi 373 kertaa koskelaisia mainitun. Sitä huomattavasti laajempi on Altavista, jossa mainintojen määrä nousi jo 2053:een. Sitäkin paremmaksi pisti vielä Googlen hakuohjelma, joka ilmoitti sieltä löytyvän noin 3 490 mainintaa. Sitä emme enää uskaltaneet lähemmin tutkia.

Altavistaan oli tullut mm. nuorison kotisivuja ja monenlaisia henkilöuutisia. Mm. ruotsalaiset pitkähuissekat koripalloilijat Tony (195 cm) ja Moa Koskelainen (180 cm) olivat kertoneet harrastuksestaan Altavistaan. Samoin kävi ilmi, että Ruotsissa Smedjebackenin vihreissä vaikuttaa Karin Koskelainen. Suomessa taas ylilääkäri Juha taas odottaa yhteydenottoja ja hakemuksia Forssan Seudun sairaalassa avoinna olevaan lääkärin virkaan.

Suomen Sukututkimusseura

Historiakirjat

Viipurin msrk - Viborgs IL

Kastetut - tapahtumanumero: 158

Syntynyt / Kastettu	0.0.1689	17.3.1689
Kylä / Talo	Koskela	
Isä	Hinrick	Thomasson
Äiti		
Lapsi	Jöran	
Oma komm.		
Alkup. komm.		

Ensimmäinen -10 -1 +1 +10 Viimeinen Siirry

153 1689 28.2.1689	Postmest. G. Thelijn	Gabriel
154 1689 21.2.1689 Hanjoki	rytt. hoos Siptorika Johan Bertilson Räsia	Maria
155 1689 15.3.1689	Handelsm. Lars Dijkander	Margeta
156 1689 17.3.1689	Jöran Anders: Junnolainen	Jöran
157 1689 17.3.1689	Johan Johans: Tipana	Johan
158 1689 17.3.1689 Koskela	Hinrick Thomasson	Jöran
159 1689 17.3.1689 Maskola	Erick Grelson	Maria
160 1689 17.3.1689	Handelsm. Nils Ranstro:m	Carin
161 1689 17.3.1689 Kästjala	Thomas Lija	Carin
162 1689 21.3.1689	Capl H:r Johan Falck	Gustavus
163 1689 21.3.1689	Mr. skreddare Hinrick Kesler	Maria

Inkeriläissyntyinen Andres Koskelainen ilmoitti kysyessään kuitenkin nimensä olleen alkujaan Koskelainen, mutta venäläiset kirjoittavat sen o:lla oman kielensä ääntämyksen mukaisesti. Näin on hänestä tullut Koskelainen.

MSN:n hakuohjelma näyttää suppeammalta ja valitsevammalta. Sieltä löytyi myös säveltäjänä ja sanoittajana tunnetun kunniapuheenjohtajamme Hannun monet sävellykset Karjala-valssi ja Tervejoen rannalla mukaan luettuna. Suomalaisen musiikin hakemistosta. Teknistä alaa edustavat Koskelaisista mm. Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun energiateknisen osaston dekaani, professori Lasse. Tampereella taas Digitaalisen median asiantuntijana on professori Petri. Biofysiikan lisensiaattikursseilla luennoi taas Ari. Jorma Koskelaisen diplomityön aiheena oli Gammasäteilyn absorptioon perustuva tiheysmittari.

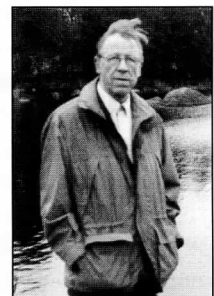
Kuopion yliopiston tutkimuseettiseen koulutustoitumikuntaan kuuluu teologian lisensiaatti Hannu Koskelainen. Ehkä eniten mainintoja on saanut Jukka monista esseistään ja arvosteluistaan. Liisa mainitaan Helsingin yliopiston historian laitoksen opinnäytteissä, Ossi taas tamperelaisen radio Moreenin ohjelmassa ja Kalle Särkiniemen koulun hiihtokisoissa sarjansa voittaneena.

Suurin osa edellä luetelluista Koskelaisista polveutuu Vahvialasta ja Viipurin maalaiskunnasta lähtöisin olevista sukulaisistamme. Heistä eivät kuitenkaan kaikki ole seuramme jäseniä. Onko Sinulla joltakin osin katkennut yhteys sukulaisiin? Internetin avulla voit ehkä löytää ”kadonneet” serkut ja pikkuserkut. Samalla voit värvätä heidät mukaan sukuseuraan juuriaan etsimään.

Tässä luetellut muutamat esimerkit edustavat vain hyvin pientä osaa internetissä esiintyvistä Koskelaisista. Lisää tietoja saat kokeilemalla ja selaamalla itse jotakin hakuohjelmaa. Samoja henkilötietoja on luonnollisesti kaikissa hakuohjelmissa. Aika tavalla riippuu tietoja antavien henkilöiden ja järjestöjen aktiiviteetista, millaisia tietoja annetaan ja mihin hakukoneisiin. Lisää mainintoja meistäkin saadaan siinä vaiheessa kun sukuseuramme tekee internetiin kotisivun.

Meillä on paljon hyviä tietotekniikan osaajia. Tervetuloa mukaan sukuseuran toimintaan ja vaikkapa kotisivua rakentamaan. Lehtemme on myös avoinna keskustelulle ja mielipiteille.

Heikki Koskelainen

Hannu Koskelainen

Maitoreissu

Ennen kuin Tervajoelle saatiin maidon vastaanotto-asema, maito toimitettiin Viipurin Uuraaseen. Avo-vesien aikana maitohinkit vietiin laivalla, mutta talvisin hevospelein. Sitä vietiin porukalla ja vuoron perään tuli jokaiselle vientivuoro. Huhtikuun aurinko pehmiteli jäätä ja teki kulkemisen vaaralliseksi. Jalkamiestä jää kannatti niin kauan kuin jäällä oli auringon nostattamaa vettä, mutta jään noustessa harmaana pinnalle, ei jäälle ollut menemistä. Etenkin virtaavien salmien kapeikot olivat petollisia.

Uuraalaiset tarvitsivat maitoa ja sinne sitä oli vietävä. Kylästä oli huhtikuuisena aamuvarkaisena lähdössä puolenkymmentä hevosta, mukana Perämäen Mikko Sahalasta, Ylätalon Ilmari Mätöltä ja Röllö-Auku Savelasta. Asiaan kuului, että kokoonnuttii Karppilan Harjuniemeen jäälle, josta yhdessä jonossa lähdettäisiin matkaan. Ensimmäisen hevosen valjaat riisuttiin aina hyvin aukeaviksi, niin nytkin.

- Mie mään ensimmäisenä, ko miul on pienemp pe-rekii, ehti vielä akattomana elelevä Röllö-Auku sanomaan.

Siltä sanomalta Auku löysäsi Pokulta mahavyön ja selkärempin sekä irrotti rinnustimen, jonka sitoi kiinni vasemman puolen rahkeeseen. Taskuunsa hän oli varannut hätärinnustimen. Se oli samanlaista värjäämätöntä raakanahkaa kuin oikea rinnustin ja rahkeet, mutta hieman ohuempaa ja ompelukoneöljyllä voideltua. Tämän hän kietaisi länkien alasarjiin, teki vetosolmun ja sitoi sen kiinni länkien yläsakaroihin. Näin valjastettuna hevonen piti hyvin maitoreen perässään.

Tottuneena jäänkulkijana Poku osasi vetää tasaisesti, joten äkkinäisiä jarrutuksia ei tarvittu. Eikä sellaisia olisi voinutkaan tehdä. Roikka eteni eteni parinkymmenen metrin ajoväleihin ja jokaisen kuorman kohdalla jää notkui. Saavuttiin Ravansaaren ja Hansterin väliselle salmelle.

- Topatkaa! Poku putos, huusi Auku takaa tuleville Ilmarille ja Mikolle.

Virta oli syönyt jään ja Poku oli veden varassa. Ketterästi Auku hyppäsi reen kannoilta Pokun luo ja kiskaisi länkiin sidotun rinnustimen auki. Enempää aikailematta hän nojautui käsillään Pokun pään päälle ja painoi sen veden alle. Tästä seurasi, että Pokun keuhkoista loppui ilma ja se riuhtaisi itsensä jäälle. Tämä kaikki kävi salamannopeasti eikä siinä kukaan ennätänyt kunnolla havaita, miten kaikki oikein sujui.

Siinä hutakassa kävi kuitenkin pieni vahinko, sillä hevosta auttaessaan Aukun jalka lipsahti ja hän oli nyt vuorostaan veden varassa. Ilmarilla oli reessä köysi, sen hän heitti Aukulle ja veti miehen kuiville.

- A mite siul sillee käi, kysäsi Ilmari.

- No pithä sitä männä, ko Poku avas valmiiks jään. Ja pittäähä sitä illaks viijä Mätö tyttäriil meres pessyt munat.

Hevosmatka keskeytyi siihen Hevoset riisuttiin ja maitohinkkejä lähdettiin toimittamaan perille ilman hevosia. Ilmari hotkana miehenä otti nyt vuorostaan ohjat käsiinsä. Miehissä työnnettiin rekiä ja nyt tiedettiin varoa virtaavia kohtia. Reet ohjattiin kaukaa Uuraansalmi kiertäen siten, että rantauduttiin vasta Lompankallion takaa avautuvalla Häyhänlahdella. Siellä uuraalaiset odottivat ja hinkit tyhjennettiin.

Perämäen Mikko oli varannut rekeen kuivaa vaatetta kuten Auku itsekin. Hän sai lämpimät vaatteet päälleen ja ennätti kuivata hevosensakin niin, että maitomiesten palatessa voitiin hevoset valjastaa ja palata takaisin Harjuniemen rantaan.

Savelan Uno ja kuin myös hänen renkinsä Auku olivat taitavia jäällä liikkujia ja vaikka he usein jäihin putosivatkin, niin he myös syksystä ensimmäisinä ja kevään viimeisinä kuormiaan veivät. He oivalsivat veden virtojen liikkeit ja tunsivat turvallisimmat kulkureitit. Mutta tekvälle sattueivätkä Savelan miehet pienistä pelästyneet. Maitokaupan siirryttyä Tervejoen Maidonmyyntiosuuskunnalle Tervajoen Maitolaan, Uuraan maitoreissut loppuivat.

(Kirjoitus on kappale kesän aikana ilmestyvästä karjalaista elämänmenoa kuvaavasta romaanista "Valaistu kylä".)

Harjuniemi 1990. Venäläisten elokuvantekijöiden rakentamia lavasteita.

Siirtolaiseksi Australiaan

Vuonna 1958 oli Suomessa kuume muuttaa maasta, Kanadaan tai Australiaan. Pitihän meidänkin päästä mukaan, ensin laitoimme anomukset Kanadaan, mutta sinne ei päästy. Olisi pitänyt olla työpaikka valmiina, mutta sitä ei ollut. Mutta Australiaan päästiin.

Oli joulukuu ja kiirettä kovasti ennen lähtöä, pakkaamista ja sukulaisissa käyntiä. Siellä meitä kovasti peloteltiin vaikka minkälaisilla asioilla kuten, ettei siellä ihmisiä edes haudata, tien viereen vaan vietään ja siitä roskakuskit vievät kaatopaikalle. Muutakin samanlaista kerrottiin, mutta me pidimme päämme ja lähdimme.

Turun satamassa piti olla 12. päivä seitsemän aikaan illalla, ja silloin lähti laiva Tukholmaan. Päivää ennen menimme Turkuun, jossa olimme Toivo-sedän luona yöstä. Oli talvipäivä pakkasineen, lunta satoi koko päivän ja luonto oli kaunista. Illalla menimme taksilla satamaan, jossa oli paljon lähtijöitä, yli 90 henkeä. Siellä uteliaina töllistelimme toisiamme. Kaikki olivat nuoria ihmisiä, lapsia oli paljon. Meidänkin perheessä oli neljä, iältään 12, 11, 10 ja nuorin 7 vuotta. Tällaisella porukalla uskallettiin lähteä.

Oli se jännittävää mennä laivaan, jossa saimme hyttipaikat. Illalla mentiin ruokasaliin ja voi sitä seisovan pöydän ihanuutta! Ei sellaista ollut nähty ennen ja tokkopa jälkeenkään, ja tietysti söimme itsemme kipeäksi. Aamun valjetessa tulimme Tukholmaan ja siellä rautatieasemalle. Lunta oli yhtä paljon kuin Suomessakin. Meillä oli päivä aikaa olla kaupungissa ennen junan lähtöä. Ei uskallettu mennä kovin kauas, kun pelättiin eksyvämme. Sähkötavarain kauppaan kuitenkin poikettiin, kun haluttiin ostaa sähkösilitysrauta.

Asemalla katselimme ihmisiä ajatellen, että tässä on matkaseuramme. Siihen kuului myös pienikokoinen rouva ison lapsilauman kanssa. Heihin katse kiintyi kun huomasimme, että lasten kengät oli tehty narusta, pojilla oli pöksyt tiukattu naruilla ja matkatavarana oli röykkiö naruilla köytettyjä pahvilaati-koita.

Siinä katselimme toinen toisiamme alustavasti tehden tuttavuutta. Lapsia oli paljon ja melkein saman ikäisiä, joten hekin tekivät tuttavuutta, mikä monilla säilyi loppuiksi. Iltapäivällä tuli juna, jossa meille oli määrätty vaunut ja numeroidut paikat. Niin alkoi koko yön kestänyt matka Tanskan kautta Saksaan. Koko yön myös käytettiin ravintolavaunua syöden ja juoden, kunnes aamu valkeni ja oltiin Bremerhavenissa. Asemalla meidät koottiin yhteen ryhmään ja lähdettiin meille varattuun hotelliin.

Sen päivän ja yön olimme Bremerhavenissa, käveltiin kaupungilla ja ostettiin matkaa varten suklaata, joka oli hyvää ja niin isoina levyinä ettei ennen

oltu nähty. Yö hotellissa oli toisilla varsin rauhaton, kun poikamiehet päättivät juhlia. Ryyppäsivät ja mekastivat huoneissaan, hyppäsivät tasajalkaa sängyis-sään niin että pohjat putosivat. Sitten keksivät pelata kummitusta, lakanoihiin poltettiin tupakalla silmäreiät ja sitten hypittiin ja juostiin käytävillä muita pelotellen. Luulivat, että ei tästä mitään seurauksia ole, mutta kaiken joutuivat pojat maksamaan. Ja niin heillä matkakassa hupeni huomattavasti ja sitten oli nolo olo ja vielä pitkä matka edessä.

Aamulla menimme junalla satamaan jossa laiva, italialainen Flamina, odotti. Oli sitä kansaa satamassa, kun muistakin maista lähti ihmisiä, mikä minnekin ja kaikilla matkatavarat mukana. Meillä oli oma kuuden hengen hytti, mutta ei kaikilla.

Niin alkoi matkamme Biskajan lahteen; kaikki oli uutta ja jännittävää, piti tutkia laivaa ja ruokasalia, jossa kaikilla oli omat paikat. Kaikki piti saada selville, uteliaita kun oltiin. Mentiin avomerelle, oli joulukuu, jolloin merenkäynti on voimakasta ja myrskyistä. Seuraavana päivänä meri alkoi myllätä ja se mylläsi viisi vuorokautta niin voimakkaasti, että jos joku olisi etukäteen kertonut, niin ei olisi uskottu.

Ihmiset tulivat sairaaksi, oksensivat ja ulostivat. He olivat väriltään ihan vihreitä, sängyn pohjalla makasivat ja tekivät kuolemaa. Voi sitä siivoa ja hajua, mikä laivalla oli. Oli siinä siivoojilla työtä. Kannelle ei laskettu, olisi meri huuhtonut pois. Tuntui, että laiva oli ihan pystyssä ja valtava kuoppa alla, mihin laiva aina jysähti. Levisi huhu, että kannella on ratkeama ja miehet kävivät aina vahtaamassa, isoneeko se.

Minun perhe ei ollut sairas, kävimme edelleen säännöllisesti syömässä. Ruokasalissa oli valtavat pitkät pöydät, joiden reunat oli nostettu ylös, jotta lautaset ja lasit pysyisivät pöydällä eivätkä olisi syliin lentäneet. Pöydän ikkunapäädyssä oli puoli tusinaa poikamiehiä, sitten me ja meitä vastapäätä istui Lahtisen perhe isompien lasten kanssa. Lahtisen rouva istui minua vastapäätä. Hän oli mustatukkainen, pitkä nainen, jonka mies oli puolta päätä häntä lyhyempi. Hänellä oli ihan mustat silmät, mutta täydellisen kierrot, toinen katsoi kattoon ja toinen maahan. Meistä tuli ystävät.

Viisi vuorokautta ajelehdittiin hirvittävässä myrskyssä, mentiin välillä jopa Atlantille päin vaikka Gibraltarin salmeen piti päästä. Myrsky laantui ja päästiin Gibraltarin kautta Välimerelle, jossa ensimmäinen pysähdyspaikka oli Napoli.

Olimme Napolissa kaksi päivää, joista toinen oli jouluaatto. Laivalla oli koristeltu joulukuusi ja joulun kunniaksi tasasimme perheen kesken Turusta saamamme lakritsalaatikon ja Saksasta ostamamme jättimäisen suklaalevyn. Kaikki oli taas kuin mitään ei olisi tapahtunut, oltiin pestyjä ja puhtaita ja valmiit menemään kaupungille.

Liikenne oli Napolissa ruuhkaisen sekava ja kadut täynnä kerjäläisiä, lapsia ja aikuisia. Ei voinut kenellekään mitään antaa, kun kaikille ei ois kolikkoa riittänyt ja laukustaankin sai pitää huolen.

Osuimme myös kauppakadulle, jollaista ei ennen

ollut nähty. Siellä oli vesisaavia ja eläviä kaloja ja sitten myös narulla kiinni olevia eläviä kanoja, joilta katkaistiin kaula, kun kaupat oli tehty. Oli myös eläinten ruhoja riippumassa, siellä ostivat kokonaisia ruhoja, jotka kannettiin olkapäillä autoon tai suoraan kotiin. Ja voi sitä hajua, mikä myytävästä lähti. Meille tuli kuvottava olo ja lähdimme pois.

Laivalle tultua saatiin kuulla, että paljon pariskuntia oli mennyt yöksi hotelliin, kun olivat pitkään joutuneet olemaan eri hyteissä. Vain harvalla perheellä oli laivalla oma hytti.

Seuraavana päivänä menimme kaupungille naapuripariskunnan ja koko perheen voimin ostamaan haitaria. Näin oli meitä neuvottu ostamaan ja myymään sitten Australiassa. Voi sitä kaupantekoa! Kauan siinä tingittiin, mutta lopulta tuli haitari ostetuksi. Satamaan tultaessa piti päästä toille ja päästinhän me, mutta itse toiletti oli mainitsemisen arvoinen. Vesi valui urnaa pitkin eikä mitään istuimia ollut, ainoastaan jalkojen kohdat. Siinä piti seistä ja kyykistyä. Eikä paperiakaan ollut, vaan puutikkuja, samanlaisia kuin jäätelössä käytettiin.

Illalla katseltiin laivan kannella kun itämainen sheikki tuli laumansa kanssa laivaan. Se oli kiinnostava näky: mustapartainen mies hienoissa itämaisissa vaatteissa ja sitten kaunis hunnutettu nainen hänen takanaan. Sitten tulivat jalkavaimot, tämän ensimmäisen takana niitä oli neljä, sitten liuta tummia, hienosti puettuja kauniita lapsia. Paljon tuli myös italialaisia samalle matkalle Australiaan.

Tulimme Suezin kanavaan, laiva hiljensi vauhtia ja ihmiset tulivat kannelle katsomaan. Rannat olivat hiekkavaljeja vain, arabialaisia mustia miehiä oli siellä lapioineen, eniten kuitenkin nojasivat lapion varteen ja nostelivat lannevaatteitaan että elimet näkyvät ja muutakin ilveilyä pitivät, tietysti kiusallaan.

Uuden vuoden aaton aamuna tulimme Port Saidiin, ja heti aloimme kysellä, kuinka kauan täällä ol-

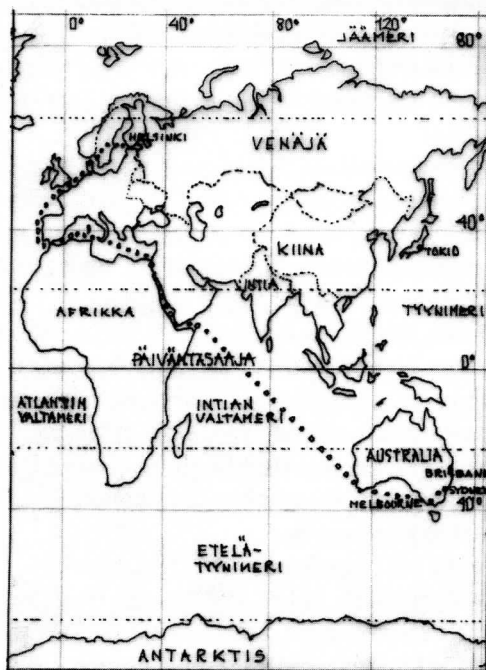
laan ja pääseekö kaupungille. Saadaan mennä ja ymmärrettiin, että ennen kello 12 piti takaisin tulla. Meille sanottiin, että lapsista on pidettävä tarkasti huolta. Menimme Sarkasten kanssa, heillä oli kaksi lasta. Kuljettiin hiekkaista, pölyistä katua, mutta ei uskallettu kauppoihin mennä kun pelotti; säkit roikkuivat ovina ja pelottavan näköisiä mustia miehiä kauppiaina. Käveltiin ja katseltiin, musta nuori mies käveli ohi ja hänellä oli korissa appelsiineja ja jotain puikkoja, joitten vasta myöhemmin ymmärrettiin olleen huumeita.

Alkoivat olla jo puolipäivä kun tuli musta poika kovaa pyörällä ajaen ja meidän kohdalla huijoi käsiään ja hoki ship-ship ja näytti, että laivalle pitää mennä. Lähdimme kiireesti ja satamaan päästyä nähtiin, että ponttonisilta oli poissa. Rannassa oli paljon mustia miehiä ja pieniä veneitä, tajuttiin että meitä viedään veneillä laivaan. Otin tiukasti nuorimmaista, Seijaa ranteesta kiinni ja juuri kun olin astumassa paattiin, joku musta, ruma mies nykäisi Seijaa kädestä. Minulla oli jo vasen jalka paatissa ja kun paatti liikautti, kuulin kuinka jalassa kävi rusaus, mutta tyttö oli kädessäni. Siinä tuli sitten muitakin apuun. Seijalla oli pitkät vaaleat hiukset, eikä olisi koskaan saatu tyttöä takaisin, jos musta mies olisi ehtinyt hänet viedä.

Lapset saatiin ensin laivaan, sitten me aikuiset, minä yhdellä jalalla telkkien. Silloin myös selvisi, että olimme käsittäneet lähtöajan väärin. Minä jouduin sairastupaan sidottavaksi, ilman tutkimisia kierrettiin jalkaterän yli tiukka ideaaliside ja sitten passitettiin maata sairastuvan sänkyyn.

Oli uuden vuoden aatto. Minut unohdettiin kun alkoivat juhlia uutta vuotta. Sairastuvan vieressä oli lääkärin ja hoitajien huone, jossa pidettiin kovaa meteliä, kun ryypäsivät ja riiasivat. Eikä minua paljon käyty katsomassa ei tutkimassa enkä osannut mitään sanoakaan, kun en italiaa osannut. Yli viikon olin siellä, mies kävi katsomassa ja toi särkylääkkeitä. Kymmenennen päivän aamuna minulle riitti, katsoin hetken, jolloin ei ketään ollut näkyvillä ja työnsin yöpaidan housuihin, etsin hameeni ja puin päälleni. Silloin minua vietiin, telkin ovelle ja kynnykselle. Joku mies tuli vastaan ja yritti estää lähtöäni, mutta huitaisin kädelläni, että pois tieltä ja niin hän antoi mennä. Sitten telkin kolmet kapeat raput alkertaan ja olin hytissä perheeni luona.

Otimme heti ideaalisiteen pois jalasta. Jalkaterään oli tiukasta siteestä tullut syvä kuoppa, varpaat olivat mustat ja koko jalka reiteen asti oli sinertävä ja turvoksissa. Voi sitä helpotusta, ihan vedet tuli silmiin. Sanoin vanhimmalleni Ritvalle, että hakee keittiöstä suolaa ja niin aloin hoitaa jalkaani. Suolaa laitoin kahteen ämpäriin, toiseen kuumaa ja toiseen kylmää vettä päälle. Näin aloin hieromisen ja hoitamisen ja sitä tein Melbourneen saakka. Hoitaja tuli kohta hakemaan takaisin, jolloin ärjäisin "no". Tämä näki, että olen vihainen ja jätti rauhaan. Matkasta oli jäljellä vielä kaksi viikkoa. Telkkäsin syömässä ja istumassa kannella raitista ilmaa saamassa. Jalka parani vähitellen, mutta muistoksi jäi muhkura jalan päälle.

Päiväntasaajan ylitystäkin laivalla oli juhlistu, mutta se meni minulta sivu suun. Niin tulimme Intian Valtamerta pitkin Australiaan saakka.

Laivalla sattui kaikenlaista. Yhdelle suomalaiselle kävi vähän kehnosti. Hän oli ennen matkalle lähtöä teettänyt uudet ylähampaat, mutta kun ruokaillessa oli juonut liikaa viiniä, niin joutui oksentamaan. Siinä haihtuivat hampaatkin vessapyttyyn.

Kerran taas Lahtisen rouva, jota Lahtiskaksi kutsuttiin tuli pyytämään minua englannin tunnille. Isuimme hyväkkäät ihan etupenkkiin, tuli sitten opettaja, komia nuori mies kysymään ”can you tell me?” Siihen Lahtiska hartaana tuumas minulle, että ”ko mei ukko viime yönä telmi, ni miekö heräsi aamulla, ei ollu rihma kiertämää yllä”. Senkö mie kuulin, niin ei muuta tarvinnu, kun aloin nauraa katketakseni. Ymmärsin, että opettaja kyseli mikä meille tuli, mutta enhän osannut vastata ja niin piti lähtee pois oven ulkopuolelle nauramaan. Lahtiska oli hyvin hauska ihminen.

Lopulta tultiin Australian rannikolle. Fremantelissa pysähdyimme ja vielä meni pari päivää ennen kuin oltiin Melbournessa. Olin hoitanut jalkaani koko ajan ja pystyin jo vähän kävelemään. Perillä tulkkia tuli kysymään, mitä olen jalalleni tehnyt, kun jo kävelen. Italialainen lääkäri kun oli ajatellut amputoida sen Melbournessa. Vastasin, etten sano, se on oma asiani. Korvauksiakaan ei ymmärretty vaatia.

Melbournessa oli tulopäivänä, 28. tammikuuta 1959 kuuma, 41 astetta ja meillä väärät vaatteet päällä. Laivassa ei kuumuus vaivannut samalla tavoin, kun koko ajan kävi tuuli. Satamassa otettiin kengät ja sukat pois, mutta jalkapohjat paloivat asfalttiin. Mutta oltiin Australiassa.

Mirjam Harjuniemi – 70 luvulla matkalla Suomijuhlaan Brisbanessa Australiassa.

Tuonen viita

Viime vuoden lopulla saimme kaksi surunviestiä: Seuramme entinen varapuheenjohtaja Kaarlo Tetri kuoli lokakuun lopussa ja johtokunnan pitkäaikainen jäsen Toini Pellikka kuoli joulukuun alussa.

Kaarlo Tetri 29.3.1914 - 27.10.2001

Kaarlo Tetri toimi yli 40 vuotta valtion palveluksessa. Hän aloitti Valtion rautateillä virkamiesharjoittelijana 1934 ja jäi eläkkeelle sisäasiainministeriön hallitusneuvoksen virasta 1977. Sihteerinä Suomen konsulaatissa Wienissä hän toimi 1952-58 ja oli myöhemmin kahteen otteeseen Suomen valtuuskunnan jäsenenä YK:n yleiskokouksessa. Kaarlo Tetri suoritti työn ohessa ylemmän oikeustutkinnon ja sai varatuomarin arvon 1944. Hän valmistui kauppatieteiden kandidaatiksi 1945 ja täydensi vielä opintojaan suorittamalla kansainvälisten suhteiden diplomitutkinnon Wienin yliopistossa 1955.

Kaarlo Tetri julkaisi 1995 muistelmansa ”Viipurista maailmalle”, joissa hän kertoo elämästään, nousuineen ja laskuineen sekä tapaamistaan ihmisistä. Hän kuului usean vuosikymmenen ajan presidentti Kekkonen lähipiiriin ja oli useissa asioissa, sekä virkaan liittyvissä että myös yksityisissä, myöskin presidentin uskottu.

Toini Pellikka 24.12.1924-5.12.2001

Sisäasiainministeriön virkamiehiin kuului myös hallinto-opin kandidaatti Toini Pellikka, monella tavoin karjalaisessa järjestöelämässä ansioitunut henkilö. Paitsi, että kuului sukuseuramme perustajajäseniin ja oli sen johtokunnan jäsen kuolemaansa saakka, Toini Pellikka kuului Viipurin arkistoyhdistyksen ja Karjalaisen Nuorisoliiton tukiryhmän aktiivisiin jäseniin. Toinin henkistä perintöä vaalii osaltaan hänen poikansa Timo mm. Viipuri-Säätiön ja Pamaus-Seuran luottamustehtävissä.

Kotiseutumatka Viipuriin ja Vahvialaan 13.7.2002

Sukuseuran perinteinen kotiseutumatka tehdään lauantaina 13. heinäkuuta. Lähdemme Helsingistä, mutta matkaan voi liittyä myös Porvoosta, Leikarista ja Vaalimaalta.

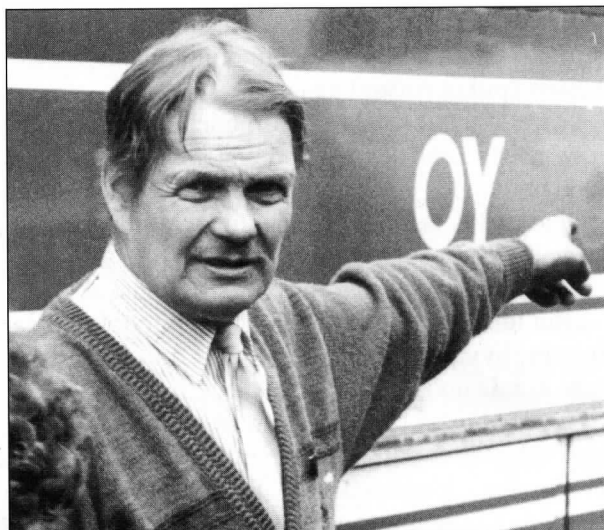
Tällä kertaa pysähdymme ensi kerran luonnonkauniilla Harjuniemellä, jonne poikkeamme Viipurin maantieltä Tervajoen ja Karppilan kohdalta. Harjuniemellä pidämme pienen tauon, jonka aikana on mahdollisuus ihailla maisemaa, jossa vasemmalla puolella on kuuluisa Hapenensaari ja edessä Uuras ja Ravansaari, etuoikealla taas Tervasaari. Harjuniemellä on neuvostoaikana filmattu monia venäläisiä elokuvia. Heinäkuussa 1944 oli taas tosi kyseessä, kun Harjuniemestä ja Hapenensaaresta käsin torjuttiin ylivoimaisen vihollisen raivoiset maihinnousu-yritykset.

Viipurissa teemme bussilla näköalakerroksen, missä yhteydessä tutustumme vanhan Viipurin tärkeisiin paikkoihin käymällä mm. Espilän puistossa, Viipurin linnassa, Havin valleilla ja entisellä keskusurheilukentällä ja perehtymällä moniin muihinkin nähtävyyksiin. Ennen monille puolipakollista torilla käyntiä syömmme yhdessä lounaan ravintola Labyrintissä, joka sijaitsee Viipurin entisen varavankilan tiloissa.

Mikäli olemme tulomatalla selvinneet sujuvasti Vaalimaan passin- ja tullintarkastuksesta, meillä on paluumatalla aikaa haluttaessa pistäytyä myös Koskelan koskella. Tavoitteenamme on olla takaisin kotisuomessa hyvissä ajoin siten, että olemme Helsingissäkin jo ennen puolta yötä.

15.9.1999 Ristin pystytys Vahvialan kirkon raunioille.

Matkanjohtaja Hannu Koskelainen

Matkan järjestäjä on seuramme jäsen Hannu Koskelainen Kausalasta. **Ilmoittautumiset** tehdään suoraan hänelle **26.6.2002 mennessä** osoitteella

Hannu Koskelainen

Parolantie 168

47400 Kausala

Lähetä kirjeessä **valokopio passin henkilötietosivusta ja matkavakuutuksestasi**. Mukaan mahtuu 50 ensimmäiseksi ilmoittautunutta. Merkitse kirjeeseen myös, että kyseessä on ilmoittautuminen Koskelaisten **matkalle 13.7.**

Matkan hinta on noin 60 euroa bussin ollessa täysi. Lounaan hinta on 6,50 euroa, mihin sisältyy salaatti., lämminruoka ja kahvi). Jokaisella tulee olla henkilökohtainen matkavakuutus. Myös tästä tarvitaan valokopio. Monella meistä matkavakuutus sisältyy kotivakuutukseen tai liiton jäsenmaksuun. Tällöin esim. ammattiliiton kortista tulee olla kopio molemmista puolista. Matkat lounaineen maksetaan bussissa suoraan järjestäjälle.

Bussi lähtee Helsingin linja-autoaseman turistipysäkiltä (vastapäätä Scandic-hotellia) aamulla klo 6.00, Porvoon linja-autoasemalta 6.45, Leikarista 8.00 ja Vaalimaalla Aimoannoksesta klo 8.30.

Tervetuloa! Muistathan ottaa **passin** mukaan.

Koskelaiset

Vast. toimittaja Heikki Koskelainen
Leppisaarentie 10 C
00830 Helsinki
puh. 09-755 33 57, 050-56 34 065
heikki.koskelainen@kolumbus.fi

Toimittaja Pekka Koskelainen
Vuorenpeikontie 5 B 132
00820 Helsinki
puh. 09-786 380, 0400-918 375

Paino Formato Oy, Porvoo
Julkaisija Koskelaisten Sukuseura ry
Tilausmaksu 9 € sisältyy jäsenmaksuun
Pankkitili Nordea 126230-518535